

Saša Bezjak, dela na papirju

Ko sem prvič videl najnovejša dela Saše Bezjak, sem osupnil nad vedrino, s katero nagovarja gledalca. Po ponovnem ogledu teh del pa se ne počutim več enako. Res je, da so podobe grajene z jasnimi likovnimi prvinami, toda vsebine niso niti približno preproste. Razpon upodobljenih čustvenih stanj se z vsako novo videno varianto razširi in med njimi ni trdnih povezav, recimo, da bi like lahko med seboj sestavljali kot v kakšni mitologiji. Vsako posamezno podobo gre vzeti absolutno zares, če želimo upodobljena stanja podoživeti. V glavnem gre za neizogibna življenjska dejstva, ki v vsej lepoti in hkrati krutosti, zadevajo slehernega čutečega človeka.

Skrčene na minimum izraznih sredstev s pomočjo atributov te podobe govorijo v podobnem dialektu kot otroške risbe, vendar ko se vanje poglobimo, smo daleč stran od otroškega. To ni brezskrben čas otroštva in sanjarjenj, če pa bi bil, bi to pomenilo, da je otrok v vsakovrstnih telesnih in psihičnih težavah. Dejanski pomeni prehajajo v prenesene pomene in obratno. Atributi nakazujejo identitete likov ali pomagajo pojasnjevati upodobljene dogodke in so – ne na škodo likovnega jezika – enakovreden sestavni del upodobitve. Še posebej pa pride do veljave zares občutljivo ravnanje z barvo. Tudi na tem nivoju gre le redko za direktne asociacije iz realnosti, prej gre za niansirano uporabo in simbolične pomene barv, ki na belini papirja dobesedno živijo.

Figure, človekaste postave, humanoidi ali karkoli bi že poimenovali protagoniste v teh podobah, so kot nekakšni arhetipi, ki gredo proti simbolom. Morda bi jim prišli bližje s pomočjo psihoanalize. V njih je prisotna tudi določena stopnja ekspresije in včasih dinamike, sicer pa gre za reducirani jezik, kot na primer jezik prometnih znakov, ki ga vsakdo lahko karseda hitro dojame. Na ta način je Saši Bezjak uspelo avtentično upodobiti zares večno temo: svet človeških čustev. Pravimo, da papir vse prnese, v tem konkretnem primeru pa so v papir vtisnjeni razponi notranjih stanj, lahko bi rekel celo, da gre za dragocene dokumente. Raziskava likovnega jezika se tu odvija sočasno z doseganjem ekspresivnih vrednosti, zato ji je uspelo zadostiti cilju temeljnega umetniškega poslanstva, nagovoriti človeka.

Andrej Brumen-Čop